

natuur•contact

Verantwoordelijke uitgever & retouradres: Marc Bruneel, Brusselsesteenweg 639, 1731 Zellik

PB-PP|B-31151
BELGIE(N)-BELGIQUE

Afgiftekantoor Dilbeek
P908098

Activiteiten

zo 14 januari – 14 u

Op zoek naar eitjes van de sleedoornpage

Afspraak: parking Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek

zo 28 januari – 10.30 u

Algemene Vergadering & Aperitiefconcert

Afspraak: La Motte, Lumbeekstraat, St-Ulriks-Kapelle

vr 9 februari – 14-16 u
& za 10 februari – 10-16 u

Beheerswerken in de Zibbeekvallei

Afspraak: terrein Brugstraat, St-Martens-Bodegem

vr 9 maart – 14-16 u
& za 10 maart – 10-16 u

Beheerswerken op Ter Pede

Afspraak: losweg tegenover Roomstraat 186, Sint-Anna-Pede

za 24 maart – 19.30 u

Nacht van de Steenuil

Afspraak: parking La Motte, Lumbeekstraat, St-Ulriks-Kapelle

zo 15 april – 14 u

Dotterbloemwandeling in de Zibbeekvallei

Afspraak: Huisje Mostinckx, Dorpsplein, St-Martens-Bodegem

Bekijk altijd onze website voor de meest recente bijwerkingen.

Contacten Natuurpunt Dilbeek

Marc Bruneel, voorzitter,
0474/41 48 25 – marc.j.bruneel@gmail.com
Eric De Jonge, secretaris, 02/567 04 38 –
dejonge.verschaffel@gmail.com

Internet

Website: www.natuurpunt-dilbeek.be
www.facebook.com/natuurpuntdilbeek

Elektronisch abonnement

www.natuurpunt-dilbeek.be/abo

Rekeningnummer

BE39 0003 2501 0119

Aan alle leden een gelukkig en voorspoedig 2018!

zondag 28 januari – 10u30 – Kasteel La Motte **Algemene vergadering** 11u30: aperitiefconcert met Eddy Peremans

De algemene vergadering is een prima gelegenheid om eens kennis te maken met de mensen die de lokale afdeling trekken en om andere Dilbeekse natuurliefhebbers te ontmoeten. Daar zal ruim gelegenheid toe zijn tijdens het gezellige aperitief vanaf 12 u.

Maar eerst gaan we even kijken hoe de zaken vorig jaar zijn gelopen en wat er voor volgend jaar in het vat zit. Misschien zit er wel wat tussen waaraan je graag wil meewerken. Dat kan je dan meteen laten weten... En uiteraard doen we ook onze financiële situatie uit de doeken.

We sluiten af met de klassieke verkiezingsrondes: eentje voor de aanstelling van voorzitter, ondervoorzitter, secretaris en penningmeester en een tweede voor de aanduiding van onze vertegenwoordigers bij de 4 vzw's van Natuurpunt (Educatie, Studie, Beheer en Beleid).

Voor alle functies zijn kandidaten welkom! Wil je weten wat het allemaal precies inhoudt? Neem contact met huidig voorzitter Marc Bruneel (0478 414 825 of info@natuurpunt-dilbeek.be).

Beheersplan Wolfspuiten

De Wolfspuiten zijn zonder meer het belangrijkste natuurgebied in Dilbeek. Het nieuwe beheersplan dat onlangs officieel werd goedgekeurd, interesseert ons dus

ten zeerste. Wat gaat er in de toekomst allemaal veranderen? Gemeentelijke milieudeskundige Oliva De Vidts komt toelichting geven.

Aperitiefconcert met Eddy Peremans

Eddy Peremans is een van die zeldzame talenten die met brio van het ene muziekgenre naar het ander vlinderen. Als docent klassieke gitaar begeestert hij jong talent in Dilbeek, Aalst en Geraardsbergen. Maar in de eerste plaats is hij een spelman die véél en gràag op allerlei podia staat. Met verve begeleidt hij al jaàren kleinkunstcoön Jan De Wilde en gaat hij een eclectische mix van samenwerkingen aan met artiesten uit diverse hoeken van de muziek- en de theaterwereld. Als solo-artiest brengt hij zowel klassiek repertoire – liefst in een luchtige interpretatie – als 'liekes' in sappig Pajots en pure kleinkunstpareltjes. Reken maar op een half uurtje muzikaal genieten.

10 dingen die je in 2018 kan doen voor Natuurpunt

Voor 2018 staan een boel activiteiten gepland zoals je kan merken op de laatste pagina. Dit programma zit op de limiet van wat haalbaar is met de huidige, kleine kern van activiteiten. We kunnen dus gerust nog heel wat

Uitkijken naar de elzenwespvlinder op Ter Pede

De voorbije twee jaar hebben we op Ter Pede flink de bijl gezet in de alomtegenwoordige elzenopslag om opnieuw een boomvrije plas- & draszone te creëren. Zo kan moerasvegetatie die overschaduwde raakte door de bomen terugkeren en krijgen we opnieuw waadvogeltjes, zoals witgatje en watersnip, op bezoek. Als kers op de taart zorgt de kapping ook nog voor een prima biotoop voor de elzenwespvlinder. Een zeldzame dagactieve nachtvlinder met doorzichtige vleugels waarvan de rupsen in elzenhout leven en nog wel het liefst... in het wondweefsel van gekapte bomen. Als je wil uitvissen of de elzenwespvlinder aanwezig is in je gebied dan kan je in mei-juni proberen ze te lokken met feromonen, geurstoffen die de vrouwtjes verspreiden om mannetjes aan te trekken. Helaas lukt dat niet zo goed bij deze soort bleek uit experimenten van Natuurpunt. Het is makkelijker, maar arbeidsintensiever, in de winter op zoek te gaan vraatsporen van de rupsen. Die vreten een gang uit vlak onder de schors, dicht bij de wortels. De houtpulp die hierbij ontstaat, wordt samen met de uitwerpselen in korrelvorm door een klein gaatje naar buiten gewerkt. Omdat elzenhout bruinrood kleurt na blootstelling aan de lucht, hebben deze korrels dezelfde kleur. Dus... op zoek naar rupsenpoep!

Vraatsporen van elzenwespvlinder

meer mensen gebruiken die een steentje willen bijdragen. 10 suggesties...

1. We kunnen reporters gebruiken die foto's nemen van de activiteiten en verslagjes schrijven voor deze nieuwsbrief
2. We kunnen publishers gebruiken om onze Facebookpagina en onze website op tijd en stond bij te werken.
3. We kunnen klussers gebruiken die heel praktisch werk doen rond biodiversiteit, b.v. nestkasten, insectenhôtels en beestentorens bouwen en plaatsen, padenoverzet organiseren...
4. We kunnen Handige Harry's gebruiken om ons gebouwtje op Ter Pede verder uit te bouwen tot een heus natuur-huis

Storten mag... voor natuur in Dilbeek

Storten mag uiteraard niet *in*, maar wèl *voor* onze natuurgebieden! Meer bepaald op rekening BE56 2930 2120 7588 van het reservatenfonds. Vermeld "Gift Natuurpunt" en het projectnummer van je favoriete natuurgebied. Voor de Thabor is dat 9431, voor het Begijnenborrebos 9919 en voor Ter Pede 9458. Het globale projectnummer voor Dilbeek is 3970. Vanaf 40 € krijg je een fiscaal attest voor belastingaftrek. Zo recupereer je 45% van je gift.

Een insectenkenner in je smartphone

Een kleurrijke vlinder, een unieke libel of een fascinerend kevertje: soms moet je gewoon weten hoe ze heten. En snel! De tijd dat je daarvoor encyclopedieën moest doorploegen, is voorgoed voorbij. De nieuwe Android-app *ObsIdentify* vindt binnen enkele seconden de naam van het insect dat je zoekt op basis van een foto die je maakt of al in je fotogalerij hebt staan.

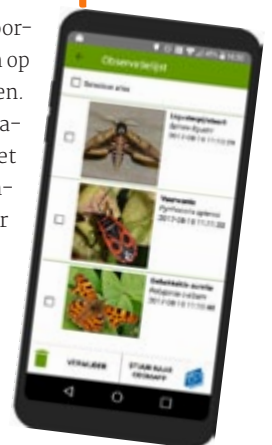
Zo herkent de app 77 soorten dagvlinders, 1248 nachtvlinders, 183 wantsen, 65 libellen en 41 lieveheersbeestjes die in België en Nederland voorkomen. Op termijn zal *ObsIdentify*

5. We kunnen mensen gebruiken die activiteiten voor het brede publiek zoals een opendeurdag of sensibiliseringsacties (mee) kunnen organiseren en ondersteunen.
 6. We kunnen natuurkenners (in spé) gebruiken die onze gebieden observeren en hun inzichten delen om de kwaliteit van het beheer te optimaliseren.
 7. We kunnen gidsen gebruiken die hun kennis van en hun passie voor de natuur willen uitdragen en zo bij het grote publiek een breder draagvlak creëren voor natuurbehoud.
 8. We kunnen mensen met verbeelding gebruiken die weten – of willen leren – hoe ze op een speelse manier kinderen de natuur kunnen laten beleven.
 9. We kunnen mensen met handen aan hun lijf gebruiken om de beheersplannen op het terrein uit te voeren.
 10. We kunnen mensen met technisch inzicht gebruiken die met machines kunnen omgaan en ze mee onderhouden (kettingzaag, maaibalk, bosmaaier, zeisen, ...).
- Om kort samen te vatten: we kunnen jou gebruiken, want hoe klein of hoe groot je bijdrage ook is, de natuur heeft er baat bij.

Zit er iets naar je gading tussen? Of heb je nog wat anders te bieden? Graag een seintje naar Marc Bruneel (0474 414 825 | info@natuurpunt-dilbeek.be)

Als Natuurpunt een aankoop doet, dan betaalt de lokale afdeling conform de afspraken het stuk dat niet gesubsidieerd kan worden: de restfinanciering. Precies daarvoor dienen de tegoeden in het reservatenfonds. Als de afdeling geen centen staan heeft op het fonds, dan moet de centrale aankoopdienst het geld voorschieten. Dat betekent vaak extra lenen en dus extra kosten. Met jouw milde gift kunnen we dergelijke toestanden vermijden.

Identify ook andere soorten dieren en planten op naam kunnen brengen. De app is automatisch gekoppeld met ObsMapp, de invoerapplicatie voor waarnemingen.be. Zo komt je waarneming meteen in de grootste natuurdatatabank van het land terecht.

za 24 maart, 19u30, Parking La Motte

Nacht van de steenuil

© Martha de Jong-Lantink

De steenuil is onze kleinste uilensoort. Door de bolle kop en het relatief dikke verenpak lijkt hij groter dan hij is. Met een lichaamsgrootte van 21 – 23 cm is hij eigenlijk nauwelijks groter dan een merel. Beide geslachten dragen hetzelfde verenkleed. Het vrouwtje is gemiddeld wel iets groter en zwaarder, maar dat is in het veld niet echt merkbaar.

Steenuilen zijn vooral actief in het donker. Als er jongen zijn, is de kans groot om steenuilen ook in de avond of 's morgens waar te nemen: er zijn dan vele hongerige monden te voeden. Overdag houden ze zich bezig met de verzorging van hun verenkleed en de verdediging

van het territorium tegen indringers (bv. concurrenten van de eigen soort, roofdieren). De steenuil rust meestal op vaste 'roestplaatsen' in de dekking van beplanting of gebouwen, of in de nestholte. Bij mooi weer geniet hij graag van het zonnetje ergens in de luwte.

In onze streken zoekt hij de altijd groene weidelandschappen op met oude knotwilgen, extensief gebruikte hoogstamboomgaarden en kleinschalige dorpsranden. Hier vond hij de combinatie van geschikte jachtgebieden in open terrein met het hele jaar door korte vegetatie, geschikte zit- en schuilplaatsen en een breed aanbod aan potentiële nestholten in oude bo-

men, muren en gebouwen, tegenwoordig ook in speciale nestkasten.

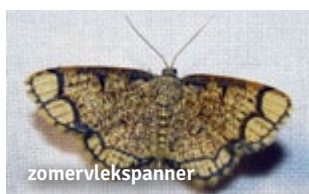
Vanuit steenuilogen gezien heeft het Vlaamse landschap de voorbije 50 jaar serieus aan kwaliteit ingeboet. Verstedelijking, aanleg van wegen en de schaalvergroting in de landbouw eisten hun tol. Her en der werden zo delen van het eerdere verspreidingsgebied volledig ongeschikt als leefgebied voor de steenuil. Elders verloren veel voor de steenuil belangrijke elementen, zoals oude schuurtjes, houtwallen, knotbomen en hoogstamboomgaarden hun economische betekenis, of verdwenen uit het landschap omdat ze in de weg stonden. Daarmee verdween veel 'natuurlijke' broedgelegenheid in holtes van bomen en verminderde het aanbod aan geschikte prooidieren.

24 maart: Nacht van de Steenuil

De steenuil heeft het dus niet makkelijk. Om daar de aandacht op te vestigen, doen we mee aan de *Nacht van de Steenuil* van 24 maart. Op verschillende plaatsen in Vlaanderen wordt dan de steenuil in de kijker gezet. Wij trekken daarvoor naar het landelijk gebied van de Krekelendries te Sint-Ulriks-Kapelle waar hij voorlopig nog standhoudt. Kom kennismaken met het sympathiekste uiltje van Vlaanderen.

PS: Als alles goed gaat, kunnen we die avond ook de eerste webcamsbeelden uit het kerkuilennest op de kerktoren van Kapelle bekijken.

Waarnemingen in Dilbeek 2017

zomervlekspanner

Indeling in soortgroepen

Insecten	749
Nachtvlinders	324
Kevers	125
Bijen, hommels & wespen	102
Vliegen & muggen	58
Wantsen	53
Dagvlinders	31
Sprinkhanen	21
Libellen	19
Planten	551
Zaadplanten	496
Sporenplanten	55
Zwammen	508
Vogels	151
Spinnen	61
Zoogdieren	19
Overige ongewervelden	18
Slakken	14
Amfibieën	5
Vissen	2
Reptielen	2
Totaal	2080

Het was een redelijk goed jaar voor de waarnemingen in Dilbeek. We konden 81 nieuwe soorten noteren. Dat zijn er 8 meer dan in 2016, maar we kwamen niet in de buurt van het record van 2015 met 143 soorten.

De belangrijkste aanbrengster van noviteiten was Elisabeth Godding die niet alleen de succesvolle nachtvlinderinventarisaties op Ter Pede voor haar rekening nam, maar ook de omgeving van haar hoefetje naarstig afspeurde naar nieuwigheden.

De zomervlekspanner en de ruige eikenboktor, beide aangetrokken met een lichtval bij de inventarisaties op Ter Pede, waren de zeldzaamste aanwinsten.

Het huidige totaal staat op 2080 soorten. Dan hebben we het alleen over de inheemse. Daarnaast zijn er nog 199 exoten aangetroffen. En een aantal gevoelige soorten, zoals de meeste orchideeën, ontbreken omdat waarnemingen.be uit voorzorg de vindplaats niet vrijgeeft. Dilbeek telt dus zeker nog een tiental soorten méér.

Gezocht: kartonnen dozen

Niet het boek van Tom Lanoye, maar gewoon dozen van karton. Bij wijze van experiment willen we een laag karton leggen tussen onze iepenaanplant aan de Brugstraat. Daarmee hopen we de hoog opschietende kruiden in toom te houden zodat onze boompjes minder concurrentie krijgen. We zoeken vooral grote stukken karton, zoals dozen van TV's of keukentoeuwen. Heb je iets voor ons? Seintje naar info@natuurpunt-dilbeek.be of 0474 414 825.

Daar gaan we weer... NATUURBEHEER

Natuurbeheer is de belangrijkste prioriteit in onze werking. Daarom gaan we in het nieuwe jaar als snel opnieuw aan de slag... Voortaan voorzien we bij elke beheersdag een sessie op **vrijdagnamiddag**, zodat mensen die zich moeilijk in het weekend vrij kunnen maken ook kunnen meedoen.

9 & 10 februari: Zibbeekvallei

Aan de Brugstraat gaan we de kruidlaag tussen de iepenaanplant bedekken met karton om de groei van distels en brandnetels te onderdrukken. We maaien ook de centrale as boven de gasleiding. Tenzij we er opnieuw een poos schapen kunnen laten grazen. Aan het Fluxys terrein moeten we de afsluiting herstellen en zo mogelijk een stuk maaien.

9 & 10 maart: Ter Pede

Ter Pede is een hardnekkige strijd tegen de opslag van elzen en wilgen. Ook moeten we onze jonge aanplant nog wat beschermen tegen opschietende netels en bramen. Misschien ook met een kartonlaag. Om de waterhuishouding te regelen moeten we een dichtgegroeid afwateringskanaal vrijmaken. En ook in ons clublokaal valt er nog een en ander af te werken. We denken aan isolatie met strobalen.

Uren en plaats: zie agenda vooraan

Activiteitenkalender 2018

zo 14 januari – 14 u

Op zoek naar eitjes van de sleedoornpage

parking Westrand, Kamerijklaan 46, Dilbeek

zo 28 januari – 10.30 u

Algemene Vergadering & Aperitiefconcert

La Motte, Lumbeekstraat, St-Ulriks-Kapelle

vr 9 febr. – 14-16 u & za 10 febr. – 10-16 u

Beheerswerken Zibbeekvallei

terrein Brugstraat, St-Martens-Bodegem

vr 9 maart – 14-16 u & za 10 maart – 10-16 u

Beheerswerken Ter Pede

lokaal Ter Pede, losweg tegenover Roomstraat 186, St-Anna-Pede

za 24 maart – 19.30 u

Nacht van de Steenuil

parking La Motte, Lumbeekstraat, Kapelle

Paasmaandag 2 april – 10 u

Fietstocht langs alle Dilbeekse

Natuurpunt-gebieden

Dagtocht met middagpicknick

oude parking Michielsheem, Kattebroekstraat 199, Dilbeek

zo 15 april – 14 u

Dotterbloemtocht Zibbeekvallei

Huisje Mostinckx, Dorpsplein, St-Martens-Bodegem

do 19 april – 19 u 30

do 26 april – 19 u 30

do 3 mei – 19 u 30

do 17 mei – 19 u 30

Cursus Natuurfotografie voor groentjes

lokaal Ter Pede, losweg tegenover Roomstraat 186, St-Anna-Pede

weekend 21 & 22 april

Natuurweekend in Zeeland

de Witte Boulevard, Zeedistelweg 10, Renesse, Schouwen-Duiveland

zo 27 mei – 14-17 u

Dag van de Biodiversiteit

Pedemolen, Lostraat 84, Sint-Gertr.-Pede

vr 1 juni – 14-16 u & za 2 juni – 10-16 u

Beheerswerken Thaborberg

oude parking Michielsheem, Kattebroekstraat 199, Dilbeek

vr 22 juni – 14-16 u & za 23 juni – 10-16 u

Beheerswerken Zibbeekvallei

terrein Brugstraat, St-Martens-Bodegem

zo 29 juli – 14 u

Vlinderwandeling Ter Pede

lokaal Ter Pede, losweg tegenover Roomstraat 186, St-Anna-Pede

vr 24 augustus – 20 u

Nacht van de Vleermuis

lokaal Ter Pede, losweg tegenover Roomstraat 186, St-Anna-Pede

do 6 september – 19 u 30

do 13 september – 19 u 30

do 20 september – 19 u 30

do 27 september – 19 u 30

do 4 oktober – 19 u 30

Cursus Zoogdieren

Theorielessen

Westrand, Club 1, Kamerijklaan, Dilbeek

vr 28 sept. – 14-16 u & za 29 sept. – 10-16 u

Beheerswerken Thaborberg

oude parking Michielsheem, Kattebroekstraat 199, Dilbeek

za 13 oktober – 14 u

Cursus Zoogdieren

Praktijkles sporenzoeken

Parking Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek

zo 21 oktober – 14 u

Paddenstoelentocht Thabor

oude parking Michielsheem, Kattebroekstraat 199, Dilbeek

zo 18 november – 14 u

Bomenwandeling Wolfspuiten

Parking Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek

vr 23 nov. – 14-16 u & za 24 nov. – 10-16 u

Beheerswerken Ter Pede

lokaal Ter Pede, losweg tegenover Roomstraat 186, St-Anna-Pede

Afspraken nog te finaliseren voor:

- Workshop 'Werken met de zeis'
- Voordracht en excursie 'Wilde bijen in de moestuin'
- Inventarisatie nachtvlinders

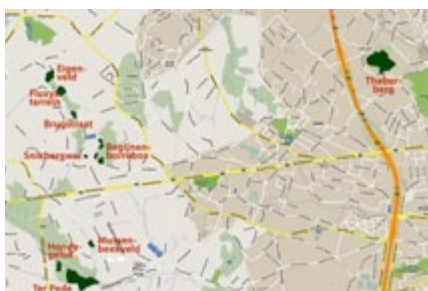
Cursus Natuurfotografie voor groentjes

Natuur fotograferen kan je overal. In een natuurgebied. In een park. Langs een wegberm. In een wei. Zelfs in de straten van de stad. En hebt er niet eens gesofisticeerd fotomateriaal voor nodig. Ook met een smartphone of eenvoudig fototoestel kan je interessante, indrukwekkende, veelzeggende en zelfs mooie foto's nemen. In deze cursus ligt de nadruk niet op de technische aspecten van het fotograferen, maar wél op de mogelijkheden die de natuur je biedt en de boodschap die jij als fotograaf wil meegeven met je beeld. Zonder veel technische praat krijg je tips om de natuur die je ontmoet zo goed mogelijk vast te leggen. Tijdens 4 activiteiten

van 3 uur leer en oefen je de belangrijkste vuistregels om tot knappe natuurfoto's te komen. Geen voorkennis vereist. Ook gebruikers van smartphones en kleine fototoestellen zijn welkom.

De cursus kost 30 € voor leden en 35 € voor niet-leden. Normaal schrijf je in via www.natuurpunt.be/cvn, maar wegens vakantieperiodes was bij het afsluiten van deze nieuwsbrief het inschrijvingsformulier nog niet beschikbaar. Wil je geïnformeerd blijven over deze activiteit? Stuur meteen een mailtje naar info@natuurpunt-dilbeek.be, dan geven we je een seintje zodra de inschrijvingen starten.

Ontdek de Dilbeekse Natuurpunt-gebieden

In totaal heeft Natuurpunt Dilbeek ongeveer 16 ha natuurgebied in beheer. De grootste hebben zijn de Thaborberg en Ter Pede, met respectievelijk 6 en 5 ha. Daarnaast behoren we nog een aantal kleinere percelen in het Begijnenborrebos en de Zibbeekvallei. Wil je wel eens weten waar al dat moois ligt? Fiets met ons mee op tournee langs onze gebieden.

Afspraak: Paasmaandag 2 april om 10 u aan de parking van Michielsheem, Kattebroekstraat 199. Neem je picknick mee, want we zijn een flinke poos onderweg. Drank is beschikbaar op de picknickplek.

Vergeet niet in te schrijven voor ons natuurweekend in Zeeland!

Vogels, duinen en zeehonden vormen de drie grote attracties van ons natuurweekend van 21 & 22 april. Plus natuurlijk het gezellige gezelschap. We trekken naar Renesse op Schouwen-Duiveland. Mis deze unieke gelegenheid niet en schrijf je nu in bij Marc Bruneel 0474 414 825 of info@natuurpunt-dilbeek.be. **Deelname in de kosten:** 115 €/persoon (- 12 jaar: leeftijd x 5 €). **Inbegrepen:** verblijf (aankomst op vrijdagavond, vertrek uiterlijk maandagmorgen), maaltijden, niet-alcoholische dranken (bier & wijn tegen winkelprijzen), boottocht op de Oosterschelde.